

Zimska panjevka (*Flammulina velutipes*)

Zimska panjevka (*Flammulina velutipes*) je majhna gobica, kateri pripisujejo tudi zdravilne lastnosti, po večini pa jo izredno cenijo na Vzhodu kot specialiteto v njihovi prehrani. Svoje ime je dobila zaradi tega, ker se začnejo gobice pojavljati na panjih dreves pri nizkih temperaturah, celo v zimskih mesecih, med rastjo lahko popolnoma zmrznejo in rastejo naprej, ko se otopli.

Zimska panjevka pri nas ni ravno znana prehrabena goba, je pa zaradi svoje rasti in nezahtevnosti nadvse priljubljena pri ljubiteljskih amaterskih gojiteljih gob, kateri jo gojijo na mešanicah sestavljenih substratov, na svežih deblih podrtih dreves ali panjih le-teh s pomočjo lesenih čepkov ali žitnih zrn preraščenih z micelijem. Gojiti jih je moč v domači kleti ali pa celo na prostem v vrtu ali gozdu.

Medtem, ko je pri nas moč dobiti micelij predvsem divjih sort zimske panjevk, na bližnjem Vzhodu uporabljajo sorte in tehnike gojenja s pomočjo katerih dosežejo, da imajo gobice izredno majhne klobučke na zelo dolgih betih, ali pa klobučkov praktično nimajo (Slika 1). Pripravljajo jih v juhah ali poparjene postrežejo s kosom masla, kot neke vrste gobje špagete.

Slika 1. Gobe na tržnici v mestu Yangshou na Kitajskem. V ospredju šopi zimskih panjev, za njimi šitake, šampinjoni in ostrigarji

Kot večino drugih primarnih gniloživk to vrsto gobe lahko gojimo na masivnem lesu listavcev (hrast, topol, javor, vrba, breza itd.) ali na v ta namen pripravljenih substratih iz žaganja z različnimi dodatki (otrobi, žitno zrnje, koruza, sojina moka itd.). Iz substrata pogosto naenkrat požene tudi več sto majhnih klobučkov, katere je izredno zamudno pobirati (Slika 2), vendar njihov prijeten okus odtehta vsak trud.

Slika 2. Naravna oblika zimskih panjevok ter njihovo število najpogosteje otežujeta njihovo nabiranje.

Najbolj razširjena tehnika gojenja te vrste je gojenje na sterilnem substratu, sestavljenem iz žaganja listavcev in dodatkov, napolnjenega v plastične kozarce. Za ta namen so najprimernejši temni, hladni prostori z visoko koncentracijo ogljikovega dioksida v zraku (Slika 3).

Slika 3. Prostori za komercialno gojenje bele, dolgobete oblike zimskih panjevok (Shanghai, Kitajska)

Temno okolje, v katerem gojijo to vrsto gobe povzroči, da se le-ta ne obarva rjavo ter posledično postane popolnoma bele barve. Visoka koncentracija ogljikovega dioksida v zraku povzroči, da gobice dobijo izredno dolge bete in izredno majhne klobuke, pri čemer lahko beti

dosežejo dolžino do 30 cm. Da se pri taki dolžini ne zlomijo ter, da jih je ob koncu rasti lažje pobrati, jih ovijejo s papirnatim ali plastičnim ovojem, ki jih drži skupaj ter jih usmerja k pokončni rasti (Slika 4).

Slika 4. Da se beti ne polomijo in se gobice držijo skupaj v šopu, pri gojenju uporabljajo plastične ali papirnate ovoje (Shanghai, Kitajska)